

jojo
moyes
bazarul
visurilor

Traducere din limba engleză și note
DIANA DOROBANȚU

LITERA®
București
2019

Capitolul 1

Buenos Aires, 2001:

Ziua în care am adus pe lume primul copil

Era pentru a treia oară într-o săptămână când se defecta instalația de aer condiționat la Hospital de Clinicas, iar căldura era atât de insuportabilă, încât asistentele montaseră ventilatoare din plastic cu baterii deasupra pacienților de la terapie intensivă pentru a le fi cât de cât răcoare. Sosiseră trei sute într-o cutie, cadou de la un pacient recunosător că supraviețuise unui atac cerebral care avea o afacere de import-export, unul dintre puținii utilizatori ai spitalului de stat care se simțea suficient de înstărit încât să ofere daruri.

Oricum, ventilatoarele albastre din plastic se dovediseră la fel de demne de încredere ca și promisiunile lui pentru medicamente și echipamente medicale și, în tot spitalul, care se topea în arșița zgomotoasă a Buenos Airesului, puteai auzi din partea asistentelor câte un „*Hijo di puta!*”¹ neașteptat – chiar și din a celor mai evlavioase – când trebuiau să le readucă la viață.

Eu nici nu simțeam căldura. Tremuram de frica de a fi asistent de nașteri începător, căruia tocmai i se spusese că va aduce pe lume primul copil. Beatriz, moașă care îmi supraveghease pregătirea, mă anunțase acest lucru pe un ton deceptionant de liniștit și îmi dăduse o palmă zdravănă peste umeri cu mâna ei grăsuță și neagră când

¹ Fiul de cătea (în limba spaniolă în original)

plecase să vadă dacă putea șterpeli ceva mâncare de la geriatrie ca să le hrănească pe proaspetele mămici.

– Sunt în salonul doi, a spus ea, gesticulând către sala de nașteri. A mai avut sarcini, are deja trei copii, dar asta nu vrea să iasă. Nu-l pot învinovați, nu-i aşa? A râs cu amărăciune și m-a împins spre ușă. Mă întorc în câteva minute. Apoi, când a văzut că zăbovesc în prag, ascultând vajetele înăbușite de durere dinăuntru: Du-te, Turco, nu se poate sfârși decât într-un singur fel, știi.

Am intrat în sala de nașteri, cu râsul celorlalte moașe răsunându-mi încă în urechi.

Îmi propusesem să mă prezint cu autoritate, să mă liniștesc deopotrivă pe mine și pe paciente, dar femeia stătea în genunchi pe podea, împingându-i fața soțului ei cu o mâna cu încheieturi albe și mugind ca o vacă, aşa că m-am gândit că o strângere de mâna nu ar fi fost potrivită.

– Are nevoie de calmante, doctore, vă rog, a spus tatăl, chinindu-se să se facă auzit prin palma care-i era ținută peste gură. În vocea lui am sesizat același respect cu care mă adresez eu superiorilor din spital. Of, Dumnezeule, de ce durează atât de mult? De ce atât de mult?

Femeia plângea, legânându-și șoldurile în față și în spate. Tricoul îi era îmbibat de transpirație, iar părul, prins în coadă, era suficient de ud încât să i se vadă pe alocuri pielea capului.

– Ultimii doi au venit foarte repede, a spus el, mânându-i părul. Nu înțeleg de ce asta nu mai vine.

Am luat foia de observații de la capătul patului. Era în travaliu de aproape optsprezece ore: foarte mult și pentru un prim copil, darămite pentru al patrulea. Mă abțineam să nu strig după Beatriz. În schimb, mă holbam la însemnări, încercând să am un aer profesionalist, și mă chinuam să înțeleg informațiile medicale printre bocetele femeii. Jos, în stradă, cineva asculta muzică tare în mașină: un ritm inconsistent de *cumbia*. M-am gândit să închid ferestrele, dar ideea cămărușei aceleia intunecate devenind și mai încinsă era de nesuportat.

– Puteți să mă ajutați să o duc în pat? l-am întrebat pe soț, când n-am mai avut răbdare să mă holbez la fișa cu observații.

A sărit imediat în picioare, fericit, probabil, că cineva avea de gând să facă ceva.

După ce am ridicat-o, i-am luat tensiunea și, în timp ce mă trăgea de păr, i-am cronometrat contracțiile și i-am palpat burta. Pielea îi era fiebinte și alunecoasă. Capul bebelușului era pregătit să iasă. L-am întrebat pe soț despre istoricul ei și nu am găsit nici o explicație. M-am uitat spre ușă și îmi doream ca Beatriz să fie acolo.

– Nu e nici un motiv de îngrijorare, am spus, ștergându-mi fața și sperând să nu fie.

Abia atunci am observat celălalt cuplu, stând aproape nemîscat în colțul camerei, lângă fereastră. Nu arătau ca niște vizitatori obișnuiți ai unui spital de stat: s-ar fi potrivit mult mai bine, cu hainele lor scumpe și viu colorate, în spitalul elvețian din partea cealaltă a pieteи. Părul ei, vopsit la un salon scump, era prins într-un coc elegant, dar machiajul nu rezistase caniculei de peste 40 de grade și se strânsese în jurul ochilor, întinzându-i-se pe față lucioasă. Își ținea soțul de mâna și privea intens scena din fața lor.

– Are nevoie de calmante? a spus ea, întorcându-se spre mine. Eric i-ar putea aduce calmante.

Mama? m-am întrebat cu un aer absent. Totuși, părea prea Tânără.

– Mai avem până să ajungem la calmante, i-am răspuns, încercând să inspir incredere.

Mă priveau așteptându-se să fac ceva. Beatriz nu era nicăieri.

– Am să-i fac un consult rapid, am spus.

Nimeni nu părea că mă va opri, aşa că nu aveam de ales decât să fac asta.

I-am lipit călcâiele de fese și i-am lăsat genunchii să stea drepti. Apoi, am așteptat până la următoarea contracție și, cât de ușor am putut, i-am palpat marginea colului uterin. Această procedură poate fi foarte dureroasă în timpul travaliului înaintat, dar era atât de oboseală, încât abia dacă a gemut. Am stat acolo un minut, încercând să îmi fac o idee. Avea dilatație maximă și totuși nu simteam capul copilului... pentru o fracțiune de secundă m-am întrebat dacă nu cumva asta era o altă glumă făcută de celealte moașe, ca aceea cu păpușa pe care m-au pus să o țin la căldură în incubator. Dintr-o dată, am simțit un fior de entuziasm. Le-am zâmbit linișitor și m-am dus spre dulapul cu instrumente, sperând că obiectul pe care îl căutam

eu nu fusese furat de un alt departament. Dar era acolo – semăna cu o mică andrea: bagheta mea magică. O țineam în palmă, cu un sentiment de euforie pentru ce urma să se întâmple – pentru ce urma să fac eu să se întâmple.

Aerul a fost sfâșiat de un alt tipăt al femeii de pe pat. Îmi era un pic teamă să fac asta fără asistență, dar știam că nu trebuia să mai aştept. Și, pentru că acum aparatul de monitorizare a bătăilor inimii fetale nu funcționa, nu aveam cum să aflu dacă bebelușul avea probleme.

– Țineți-o nemîscată, vă rog, i-am spus soțului și, calculând atent între contracții, am introdus cârligul și am făcut un mic orificiu în straturile suplimentare ale membranei care îmi dădusem seama că blocau ieșirea copilului.

Chiar și printre gemetele femeii și zgomotul traficului de afară, am auzit pocnetul plăcut al membranei care se rupsese și, dintr-odată, s-a revărsat un șuvoi de fluid, iar femeia s-a ridicat și a spus, cu o oarecare surpriză și hotărâre, „trebuie să împing“. În momentul acela, a venit Beatriz. A observat instrumentul din mâna mea, determinarea de pe față femeii și, susținând-o împreună cu soțul ei, mi-a făcut semn din cap să continui.

După aceea, nu-mi mai amintesc prea clar. Îmi amintesc că am văzut smocul de păr moale și negru, cum i-am luat mâna femeii și i-am poziționat-o acolo, să se simtă încurajată de atingere. Îmi amintesc cum am învățat-o să împingă, să respire și, când copilul a început să iasă, strigam la fel de tare cum făceam când mergeam la meciuri de fotbal cu tata, ușurat, uimit, încântat. Și îmi amintesc imaginea acelei fetițe superbe când mi-a alunecat în palme, cu pielea ca marmura albastră transformându-i-se cu repeziciune în roz, ca un cameleon, înainte să scoată un tipăt puternic și indignat de salut la venirea ei întârziată pe lume.

Și, spre rușinea mea, îmi aduc aminte că a trebuit să-mi întorc capul deoarece, când am tăiat cordonul ombilical și i-am pus-o mamei la piept, mi-am dat seama că începusem să plâng și nu voi am ca Beatriz să le dea un alt motiv de glumă celorlalte moașe.

A apărut lângă mine, ștergându-și fruntea și făcând un semn în spate.

– Când termini, mi-a spus încet, o să mă duc la etaj să văd dacă îl pot găsi pe doctorul Cardenas. A pierdut foarte mult sânge și nu vreau să se miște până nu o vede și el. De-abia am auzit-o, iar ea și-a dat seama. M-a lovit ușor peste gleznă. Nu a fost rău, Ale, mi-a spus cu un zâmbet larg. Era pentru prima dată când mi se adresa pe numele real. Data viitoare ai putea chiar să-ți amintești să cântărești copilul.

Tocmai voiam să-i răspund cu aceeași monedă, starea euforică dându-mi curaj să vorbesc. Dar, în timp ce discutam, mi-am dat seama că atmosfera din încăpere se schimbase. Și Beatriz și-a dat seama și s-a oprit. În loc de susurul încântat al proaspetei mămici și a murmurelor admirative ale rudelor, se auzea doar o rugă șoptită:

– Diego, nu, nu, Diego, te rog...

Cuplul elegant se apropiase de pat. Am observat că femeia blondă tremura, zâmbind straniu cu jumătate de gură, încercând să întindă mâna spre bebeluș.

Mama își strângea copilul la piept, cu ochii închiși, șoptindu-i soțului ei:

– Diego, nu, nu pot să fac asta.

Soțul îi mânăgâia față.

– Luisa, am fost de acord. Știi că am fost de acord. Nu ne permitem să ne hrănim nici copiii pe care-i avem, cu atât mai puțin încă unul.

Nu-și deschidea ochii și mâinile ei osoase strângău șalul de spital, uzat de-atâta spălat.

– Lucrurile se vor îmbunătăți, Diego. Vei avea mai mult de lucru. Te rog, *amor*, te rog, nu...

Chipul lui Diego s-a încrățit. S-a dus spre ea și a început să-i desprindă încet, unul câte unul, degetele de pe bebeluș. Ea plângea:

– Nu, nu, Diego, te rog.

Bcuria nașterii se evaporase și mi s-a făcut rău de la stomac când mi-am dat seama ce se întâmpla. Eram pe punctul de a interveni, dar Beatriz, cu o expresie neobișnuită de sumbră, m-a opris cu o mișcare subtilă din cap.

– E al treilea anul ăsta, a murmurat.

Diego reușise să ia bebelușa. O ținea strâns, fără să se uite la ea și apoi, cu ochii închiși, a îndepărtat-o de el. Femeia blondă s-a apropiat.

– O s-o iubim atât de mult, a spus, accentul ei aristocratic încându-i-se în lacrimi. Am așteptat atât de mult...

Mama devenise sălbatică acum, încerca să coboare din pat, iar Beatriz a sărit imediat și a imobilizat-o.

– Nu trebuie să se miște, a spus ea, cu vocea înăsprită din cauza propriei complicități nedorite. Este foarte important să nu o lași să se miște până când nu vine doctorul.

Diego și-a înfășurat brațele în jurul soției. Era greu de spus dacă încerca să o aline sau dacă o ținea prizonieră.

– Îi vor oferi totul, Luisa, și banii ne vor ajuta să ne hrănim copiii. Trebuie să te gândești la copiii noștri, la Paola, la Salvador... Gândește-te cum erau lucrurile...

– *Bebelușul meu*, striga mama, fără să-l audă, zgâriindu-și soțul pe obraji, neputându-se opune forței lui Beatriz. Nu puteți să o luăți.

Unghiile ei lăsaseră o dâră de sânge, dar el nu cred că observase.

Stăteam lângă chiuvetă, în timp ce cuplul se îndrepta spre ușă, având în urechi sunetul disperat al durerii pe care n-am să-l uit niciodată, fără să mai pot privi copilul la a cărui naștere participasem cu atâtă bucurie.

Nici până azi nu pot să-mi amintesc ceva frumos de la nașterea primului copil pe care l-am adus pe lume. Îmi amintesc doar strigătele acelei mame, expresia de durere întipărită pe fața ei, o durere care știam, cu toată lipsa mea de experiență, că nu va dispărea vreodată. Și îmi amintesc femeia blondă, traumatizată și totuși hotărâtă în timp ce fugea, ca o hoață, murmurând „Va fi iubită“.

Cred că a spus-o de o sută de ori, deși nimeni nu o asculta.

„Va fi iubită.“

– Cu siguranță, răspunse Diego. Iată că ești într-un loc în care nu există nicio altă cale de ieșire. Iată că ești într-un loc în care nu există nicio altă cale de ieșire. Iată că ești într-un loc în care nu există nicio altă cale de ieșire.

Capitolul 2

1963: Castelul Framlington, Norfolk

Trenul făcuse șase opriri neprevăzute între Norwich și Framlington, iar albastrul glacial infinit al cerului începea să se întuinece, deși nu era nici măcar ora ceaiului. De câteva ori, Vivi văzuse conductorii coborând cu lopețile să curețe troienele de zăpadă de pe traseu și își simțea nerăbdarea întârzierii compensată cumva de o satisfacție perversă.

– Cine vine să ne ia sper să aibă lanțuri de iarnă, spuse ea, aburind geamul wagonului cu respirația, astfel încât a trebuit să facă un mic cerc cu degetul înmănușat ca să vadă. Nu mă închipui împingând la mașină pe o vreme ca asta.

– Nu o să fie nevoie să împingi, iî răspunse Douglas, din spatele ziarului. O să împingă bărbății.

– Va fi îngrozitor de alunecos.

– În cizme ca ale tale, da.

Vivi se uită la noile ei încăltări Courrèges¹, foarte încântată că i le remarcase. Total nepotrivite pentru vremea de afară, după cum iî spusese mama ei, care adăugase cu tristețe adresându-i-se tatălui lui Vivi că „nu era de vorbit cu ea“ în acel moment. Vivi, foarte ascultătoare

¹ André Courrèges (9 martie 1923–7 ianuarie 2016) a fost un cunoscut designer francez, creatorul unui model celebru de cizme.

în general, fusese extrem de hotătăță să nu poarte Wellington-urile¹. Era primul bal la care mergea neînsoțită și nu putea să sosească acolo arătând ca o fetiță de doisprezece ani. Nu fusese singurul conflict: pentru că își aranjase părul în bucle elaborate care porneau din creștetul capului, nu mai putea purta căciula de lână, iar mama ei nu se hotără dacă efortul de a o coafa merita riscul ca singura ei fiică să se aventureze în iarna cea mai friguroasă înregistrată vreodată doar cu o eșarfă pe cap.

– Voi fi bine, mintse ea. Nu o să mor de frig.

Îi mulțumea lui Dumnezeu că Douglas nu-și dăduse seama că purta indispensabili pe sub fustă.

Erau în tren de două ore, dintre care una fără căldură: conducto-rul le spusesese că instalația de încălzire din vagonul lor se defectase încă înainte să se lase frigul. Intenționaseră să meargă cu mașina, împreună cu mama Federicăi Marshall, dar Federica făcuse mononucleoză infecțioasă (nu degeaba, remarcase sec mama lui Vivi, se numea „boala sărutului“), astfel că părinții lor îi lăsaseră, fără tragere de inimă, să călătoarească singuri cu trenul, cu multe instrucțiuni clare că Douglas „o avea în grija“. De-a lungul anilor, lui Douglas i se spusesese de multe ori să aibă grija de Vivi – dar ideea că Vivi era neînsoțită la unul dintre evenimentele sociale ale anului se pare că avea o greutate deosebită.

– Te deranjează că trebuie să călătoresc cu tine, D? spuse ea, cu o încercare de cochetărie.

– Nu fi proastă.

Douglas încă nu-l iertase pe tatăl lui că nu-i împrumutase mașina, un Vauxhall Victor².

¹ Cizmele Wellington au fost pentru prima dată purtate și popularizate de Arthur Wellesley, primul Duce de Wellington. Au devenit un simbol de încălțăminte comodă pentru aristocrația și burghezia britanică la începutul secolului al XIX-lea. Ulterior, această denumire s-a transferat asupra cizmelor din cauciuc, nemaifiind asociate cu nici o clasă socială, fiind folosite în mod obișnuit la muncile agricole sau în timpul activităților în aer liber.

² Vauxhall Victor este un model de mașină de familie, produs de Vauxhall din 1957 până în 1976. Modelul Victor a fost introdus pentru a înlocui modelul Wyvern.

– Pur și simplu nu știu de ce părinții mei nu mă lasă să călătoresc singură. Au concepții atât de învecbite...

Avea să fie în siguranță cu Douglas, spuse se tatăl ei liniștitor. Este că un frate mai mare. Cu deznădejde în suflet, Vivi știa că avea dreptate.

Își pusese un picior încălțat pe locul de lângă Douglas. El purta un palton gros de lână, iar pantofii lui, ca ai majorității bărbaților, aveau o dungă vagă de sare lăsată de zăpada fleșcăită care se uscase.

– Toată lumea importantă se pare că va veni diseară, spuse ea. Mulți care au vrut invitații nu au reușit să facă rost.

– Puteau să o ia pe a mea.

– Se pare că va veni și fata aia, Athene Forster. Cea care a fost nepolitică cu Ducele de Edinburgh. Ai mai văzut-o pe la vreun eveniment la care ai fost?

– Nu.

– Pare îngrozitoare. Mama a văzut-o în ziar, la rubrica de bărfe, și a început să turue despre cum banii nu cumpără educația sau aşa ceva. Făcu o pauză și își frecă nasul. Mama Federicăi crede că nu se va mai întâmpla aşa ceva în sezonul care va începe curând. Zice că fetele ca Athene îl distrug și de aceea i se spune Ultima Debutantă.

Douglas pufnește, dar nu-și ridică ochii din ziar.

– Ultima Debutantă. Ce prostie! Întregul sezon este o prefăcătorie. Așa e de când regina a încetat să mai primească lume la curte.

– Dar încă e un mod drăguț să întâlnești oameni.

– Un mod drăguț să iezi băieți drăguți și fete de familie bună și să îi combini în căsătorii potrivite. Douglas își strânse ziarul și îl puse pe locul de lângă el. Se întinse pe spate și își împreună mânile sub cap. Lucrurile se schimbă, Vee. În zece ani, nu vor mai fi baluri ca asta. Nu vor mai fi rochii și fracuri extravagante.

Vivi nu era prea sigură, dar se gândi că asta avea de-a face cu obsesia lui Douglas față de ceea ce el numea „reforma socială“, care părea să acopere totul, de la ideea lui George Cadbury despre educarea clasei muncitoare, până la comunismul din Rusia. Prin intermediul muzicii populare.

– Păi, și ce vor face oamenii ca să se întâlnească?